

Gestionarea siturilor contaminate în România

Dr. ing. Ioan BACEANU

Agentia Nationala pentru Protectia Mediului

Direcția Conservarea Naturii, Biodiversitatii, Protecție sol și Subsol

Biroul Protecție Sol și Subsol

SITUAȚIA EXISTENTĂ

- Activitățile gestionate de diferitele structuri ale Agenției Naționale pentru Protecția Mediului până în ianuarie 2006 au fost focalizate cu precădere pe aer, apă și biodiversitate.
- Conținutul tehnic al sintagmei *sol* utilizat până în prezent s-a referit numai la stratul superficial.
- Au mai existat preocupări în contextul transpunerii directivelor europene legate de resursele de ape subterane și de activitățile miniere.
- Structura geologică generală de la nivelul suprafeței până la adâncimile la care se desfășoară activitățile umane, nu a intrat în preocupările de cunoaștere a calității și protecției mediului de până acum.

PREVEDERI ALE PROGRAMULUI DE GUVERNARE 2005-2008

Prevederile Programului de Guvernare 2005-2008, capitolul 18 - Politica privind protecția mediului înconjurător, conține o serie de priorități care se referă direct sau indirect la factorul de mediu *pământ = sol + subsol*. Menționăm dintre acestea :

- evaluarea stării actuale a factorilor ecologici și fundamentarea unei strategii de dezvoltare pe termen lung în domeniul mediului, al resurselor regenerabile și neregenerabile
- extinderea rețelei de arii protejate și rezervații naturale, reabilitarea infrastructurii costiere a litoralului românesc”
- elaborarea strategiilor de protejare a cetățenilor împotriva calamităților naturale, accidentelor ecologice și expunerii în zone cu risc ecologic.

În baza acestui program, Agenția Națională pentru Protecția Mediului și-a clădit o nouă structură organizatorică în cadrul căreia problematicile de mediu specifice solului și subsolului, precum și cele ale gestionării zonelor contaminate sunt abordate într-un cadru unitar, în interiorul și la nivelul unui birou de specialitate, respectiv Biroul Protecția Solului și Subsolului.

Atributiile Biroului Protecție Sol și Subsol

- realizează baza de date privind situația zonelor contaminate la nivel național;
- furnizează datele tehnice necesare îndeplinirii obligațiilor de raportare conform legislației internaționale din domeniul protecției solului și subsolului;
- asigură sistemul de management al informației privind starea solurilor și subsolurilor;
- participă la organizarea activității de monitorizare a solului și subsolului precum și a calității resurselor naturale neregenerabile;
- asigură suportul tehnic pentru evaluarea și managementul durabil al terenurilor și a altor resurse naturale din sol și subsol;
- realizează baza de date referitoare la metodele de reconstrucție ecologică aplicate la nivel național;
- organizează instruirea personalului A.R.P.M./A.P.M. în domeniul protecției solului și subsolului;

- colaborează cu Direcția Programe, Proiecte, Relații Internaționale, Comunicare, în scopul asigurării legăturii cu Agenția Europeană de Mediu, cu Agențiile Naționale și Federale de mediu din statele membre sau asociate ale U.E. și cu alte organisme de specialitate din țară și străinătate, cu avizul autorității publice centrale pentru protecția mediului;
- coordonează activitățile de documentare în vederea identificării și localizării siturilor în care solul, apele subterane și subsolul sunt contaminate precum și a zonelor cu riscuri potențiale;
- coordonează și colaborează la stabilirea metodologiilor de cercetare și investigare a poluării solului și subsolului;
- colaborează cu MMGA la elaborarea formularului cadru al fișei de caracterizare a siturilor contaminate și coordonează activitatea de întocmire și centralizare a acestora;
- colaborează cu MMGA la analiza riscurilor pe care le reprezintă siturile contaminate asupra sănătății umane, mediului și bunurilor materiale și la elaborarea criteriilor de prioritizare a siturilor contaminate;

Cadrul legislativ national existent

- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea 265/2006
- HG nr. 1470/2004 privind aprobarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor și a Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, anexa nr. 2 – Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, capitolul III.4 – Administrarea zonelor contaminate
- Ordinul 756/1997 pentru aprobare a reglementării privind evaluarea poluării mediului
- Până la sfârșitul anului se va elabora un pachet de acte normative cu reglementări privind “*Modalitățile de investigare și evaluare a poluării solului și subsolului*” și “*Remedierea zonelor în care solul, subsolul și ecosistemele terestre au fost afectate*” conform art. 66, alin. (1) din O.U.G. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006.

- În acest scop a fost constituit și aprobat de către Ministrul Mediului și Gospodăririi Apelor, un grup tehnic de lucru format din specialiști geologi din cadrul MMGA, ANPM și alte unități reprezentative în domeniu.
- Aceste acte normative vor cuprinde un pachet minimal de metode de investigare și evaluare a siturilor contaminate, precum și tehnologii și metode de remediere/ decontaminare a acestora.
- Pachetul legislativ va reglementa:
 - Politica de gestionare a siturilor contaminate de la identificare până la remediere;
 - Responsabilitățile, atribuțiile și obligațiile factorilor implicați în gestionarea siturilor contaminate la nivel central / regional / local;
 - Sistemul de culegere, analiză și raportare a datelor în vederea elaborării la nivel central a bazei de date pentru siturile contaminate și prioritizarea acestora;
 - Criterii de desemnare a siturilor contaminate istorice / orfane / abandonate / actuale;
 - Sistemul de notare și ierarhizare pentru evaluarea siturilor contaminate;
 - Criteriile de decizie pentru investigație și evaluare / remediere a siturilor contaminate, precum și alegerea alternativelor de remediere

Situri contaminate in România

(inventariere septembrie 2006)

Repartizarea siturilor contaminate si suprafata totala a acestora in cadrul celor 8 regiuni

Regiunea –ARPM	Nr. Situri contaminate	Suprafata totala (ha)
1 Nord Est Bacau	155	258,39
2 Sud Est Galati	383	226,69
3 Sud Muntenia Pitesti	155	2647,37
4 Sud Vest Oltenia Craiova	71	1151,49
5 Vest Timisoara	129	1431,39
6 Nord Vest Cluj - Napoca	65	855,50
7 Centru Sibiu	81	91764,90
8 Bucuresti - Ilfov	13	46,21
TOTAL	1052	98381,94

Situri contaminate in România

(inventariere septembrie 2006)

Repartizarea siturilor contaminate pe tipuri de activitati cu efecte poluante

- *siderurgie, metalurgie feroasa și neferoasa* – 8 situri contaminate cu o suprafață totală de 89961,60 ha;
- *industria extractivă*– 170 situri contaminate cu o suprafață totală de 2725,46 ha;
- *industria petrolieră* – (incluzând zone de extracție, separatoare, conducte de transport, unități prelucratoare, depozite, bataluri de deseuri petroliere, stații PECO etc.) - 232 situri contaminate cu o suprafață totală de 2664,78 ha;
- *energie electrică* - 10 situri contaminate cu o suprafață totală de 1700,28 ha;
- *depozite de deseuri industriale* (industria chimică, construcții de mașini, material de construcție etc.) - 110 situri contaminate cu o suprafață totală de 954,92 ha;
- *depozite de deseuri menajere, stradale ± industriale* - 475 situri contaminate cu o suprafață totală de 684,62ha;
- *ferme agricole* - 47 situri contaminate cu o suprafață totală de 30,90 ha.

PROIECTE SI PROGRAME

pentru situri contaminate

- **Program PHARE** → va suporta transpunerea legislatiei europene
- **ISPA Programme** → proiecte pentru infrastructura de mediu - *apa si deseuri* (104-135 mil./an)
 - pregatirea proiectelor pentru finantare ISPA finantate de la bugetul de stat si cel local, programe si acorduri bilaterale intre UE si Spania, Danemarca, Germania si Japonia)
- **Administratia Fondului pentru Mediu** → proiecte pentru managementul deseurilor (inclusiv depozite de deseuri necontrolate)
- **POS Mediu** → Proiecte de imbunatatirea calitatii solurilor prin dezvoltarea serviciilor de gestiune a deseurilor si ecologizarea vechilor depozite de deseuri,
 - suportat de Fondul European de Dezvoltare Regionala

REMEDIERE SITURILOR DIN MINERIT SI SECTORUL GEOLOGIC – PROIECTE DE INVESTITII

Societate - domeniul de activitate	Nume Proiect	Valori estimate (EUR million)	
		Total	Surse externe
Societatea Nationala a Lignitului Oltenia, Tg. Jiu, jud. Gorj - Extractia carbunelui utilizat in termocentrale si incalzirea locuintelor.	Realizarea unui sistem de monitorizare a factorilor de mediu:	0.22	0.22
Compania Nationala a Cuprului, Aurului si Fierului, MINVEST S.A. Deva. BRADMIN S.A. si sucursalele - Minerit si procesarea cuprului, aurului, argintului, minereurilor polimetalice, zacamintelor de fier si neferoaselor; administrarea si protectia depozitelor localizate in zona de influenta a zacamintelor in scopul gestionarii eficiente	Instalatii de procesare a deseurilor rezultate de la cianurare si flotatie si monitorizarea iazului de decantare Rovina si a haldelor de steril de la Mina Brad:	USD Mill. 20.00	USD Mill. 20.00

Concluzii

- Până în prezent nu exista o procedură clară de remediere a siturilor contaminate la nivel național.
- Este necesar constituirea unui grup tehnic de lucru la nivel național pentru gestionarea zonelor contaminate
- Necesitatea completării legislației pentru domeniul sol și subsol, care să abordeze investigația în mediul geologic și aplicarea acțiunilor/măsurilor de remediere.
- Îmbunătățirea structurii organizatorice la nivel de ANPM/ARPM/APM, vizând creșterea competenței profesionale în problemele de sol și subsol.
- Promovarea de programe și proiecte sectoriale pentru investigarea, caracterizarea și evaluarea de arii/situri contaminate, precum și pentru aplicarea de programe locale de curățire/remediere ecologică.

Date de contact:

E-mail: ibaceanu@yahoo.com

Tel.(Fax): 207 11 00 (03) int. 163

Mobil: 0721 665 487

VA MULȚUMESC!